

Tko se igra taj se voli

U osnovnoj školi Eugena Kumičića u Velikoj Gorici Hrvatski paraolimpijski odbor pokrenuo je krajem rujna dječji projekt Paraolimpijski školski dan pod motom “Tko se igra taj se voli”. Hrvatska je inače sedma europska država u kojoj se ovaj projekt provodi. Trajat će do kraja iduće godine a cilj mu je promocija paraolimpijskih sportova među djecom, uključivanje što većeg broja djece s invaliditetom u sportske aktivnosti, te odgoj novih generacija u kojima invalidi više neće biti izolirana socijalna skupina. Sam moto projekta “Tko se igra taj se voli” aludira na zajedničko uključivanje u aktivnosti, jer kroz igru i sport djeca najbrže zaboravljaju na razlike i uspostavljaju prijateljske odnose s vršnjacima.

Prema informacijama s interneta, ovaj će se projekt provoditi u više od 250 osnovnih škola. (Za sada se osim škole E. Kumičića spominje još samo 2. OŠ u Čakovcu). Nije slučajno što je upravo OŠ E. Kumičića odabrana za promociju početka projekta. Učitelji ove škole su zbog svoje slijepe učenice Kristine išli na edukaciju za Braillovo pismo, njime su ispisani nazivi učionica, a po školskim su hodnicima zalijepljene trake pomoću kojih se Kristina sa svojim bijelim štapom može orijentirati. *Svaka čast! Slijepoj se odlikašici prilagodila cijela osnovna škola* – naslov je članka koji je tim povodom za *Jutarnji list* napisala Lana Bunjevac. Osnove hrvatske brajice naslov je članka koji je za *Napredak* napisala **Andrea Fajdetić**. Upoznat ćete specifičnosti uporabe brajice u grafemskom ili taktilnom obliku; sustav jednostavnih brajičnih znakova u literarnom kontekstu, te morfologiju složenoga brajičnog znaka. Premda se na prvi pogled (ili dodir) ne čini tako, sustav je vrlo logičan, jednostavan za zapamćivanje i predstavlja nužni temelj za dvosmjernu pisanu komunikaciju sa slijepim učenicom.

Još jedan članak u ovom broju usmjeren je na djecu s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (onu s teškoćama u razvoju ali i onu darovitu – zbog koje često

učitelji imaju teškoće). **Nataša Vlah** i **Sanja Tatalović Vorkapić** analiziraju pojedine aspekte suradnje s roditeljima takve djece u predškolskoj ustanovi i istražuju mogućnosti unapređenja pedagoškog i savjetodavnog rada. Ovdje je baš pravo mjesto i da vam usmjerim pažnju na prikaz knjige **Jasne Cvetković Lay** *Kad bi se njih pitalo – priče iz radionica za darovitu djecu*. Zapravo, prenosimo predgovor knjizi što ga je napisala **Majda Rijavec**.

Vesna Babić i **Iva Blažević** istraživale su sprintersko trčanje djece predškolske i mlađe školske dobi. Kako djeca sve ranije sudjeluju u različitim oblicima organiziranog vježbanja, kao i nastupa na različitim predškolskim i školskim sportskim natjecanjima zanimljivo je znati kakva je struktura njihovog trčanja i što se u trčanju od njih (ne) može očekivati (a i kada ih je najlakše uhvatiti).

Siniša Opić i **Jasna Kuderk Mirošević** dvije su godine pratili 45 učenika s dijagnosticiranim ADHD-om (poremećaj pažnje, hiperaktivnost) i isto toliko učenika bez takve dijagnoze. Zanimalo ih je postoje li razlike u načinu na koji ih tretiraju njihovi učitelji. Ukratko: ne postoje. Učitelji na isti način tretiraju učenike s dijagnozom i one bez dijagnoze. Jednako viču na njih kad pogriješe, jednako (ne) primjećuju kad učine nešto dobro. Što dodati onome što je već samo po sebi jasno? Još edukacije?

Možda malo psihodrame? **Aleksandra Mindoljević Drakulić** opisuje terapijske interpretacije u psihodrami s učenicima 7. i 8. razreda. Tehnika je, kao način smanjivanja anksioznosti, primjenjiva i u zbornici i drugim školskim i izvanškolskim okruženjima.

Ivana Križanac i **Sandra Lacić** u svome članku pokazuju kako se stvaranjem “malog planeta” prirodoznanstvena metoda može koristiti već u prvom razredu. Mnogi su se ratovi vodili zbog nafte, sutra bi se mogli voditi zbog pitke vode. Mi je još imamo dovoljno, ali to ne znači da ju ne trebamo (na)učiti čuvati.

Irena Pastuović Terze uspoređivala je efekte tradicionalnog i konceptualnog poučavanja psihologije (izražene kroz količinu usvojenih sadržaja, stav prema nastavi, zainteresiranost za predmet i ispitnu anksioznost). Istina, tradicionalni model poučavanja je nužan na nižem i srednjem uzrastu, kao preduvjet kasnije primjene drugih modela. Budući da zahtijeva manje pripreme, a daje dobre rezultate (ako dobar rezultat znači napunjenu glavu), mnogi ga jedino i koriste. Međutim, taj model nije usmjeren na poticanje viših nivoa mišljenja, ne razvija kod učenika kritičnost i – ne formira glave. Kako to nije posao samo psihologa, upoznajte se s modelom i pristupima konceptualnog poučavanja i razmislite kako ga sve (još) možete primjenjivati u svojoj nastavničkoj praksi. Pritom će vam sigurno pomoći i članak **Stjepana Rodeka** koji povezuje nove medije s nužno novom kulturom učenja. Naime, s jedne se strane uz nove medije vezuju vrlo optimistična, čak euforična očekivanja, a s druge se upozorava na njihove manje ili više latentne opasnosti. Do sada su provedena

brojna istraživanja medijskog učinka za koja bi najtočnije bilo reći kako pokazuju da je „mehanizam medijskog djelovanja mnogo složeniji nego što nam se na prvi pogled čini”. Ovaj članak daje vrlo zanimljiv pregled istraživanja veze medija i učenja uz zaključak da nisu mediji sami po sebi čimbenik koji izravno djeluje na učinak učenja, već je to didaktički aranžman. „Djelovanje medija se ostvaruje posredno – oni tek otvaraju nove mogućnosti za didaktičko-metodičku organizaciju učenja.” Drugim riječima: sve je na učitelju, odnosno, učiteljici.

Pedagoški profil **dr. sc. Mire Peteh**, velike učiteljice, povodom šezdesete obljetnice njezinoga pedagoškog i stručno-znanstvenoga rada oslikava **Branimir Mendeš** u našoj rubrici *Obljetnice*.

Dubravka Miljković